

eamdem occupasset, atque illius historicos, tamquam injustos laudatores, inquis oculis intuerentur. Nemini est incompertum, quam fortiter illos refutarint Riccobonus, Scioppius & alii, utcumque se ipsi defenserent, & pro iisdem decertarent Daniel Heinsius aliquae illorum assentatores. Haud itaque cuiquam videatur mirum, quod Coccio nostro obrectarint, eumque dixerint auro Veneto corruptum, ut arbitratu scriptitaret alieno. Jam clare ostendimus, ipsum a Senatu esse pretio conductum, non ut Venetam historiam scriberet, sed ut politiores literas edoceret; atque ultro animum applicuisse ad hoc opus, cum nulla ei publicorum monumentorum copia esset facta, atque adeo cum ne Venetiis quidem, sed Veronae tunc ageret. Nullus nego, multa ibi esse conficta, multa non satis bene digesta: attamen non illi ideo imputandum, quod, jubente Senatu, scriptionem suam sit aggressus; sed verius quod, dum nimis illam festinat ad finem perducere, non pauca ex fontibus minus puris, cum ex purioribus posset, haurierit incautior: quod etiam Crassus observavit in *Notis ad Jannotium* (a), Sabellicum, inquiens, memoriae commendasse quam plurima, ab ipsa veritate, mirum, quantum disjuncta, & procul remota: non quidem dedita opera, absit ab innocentissimo viro tantum criminis, sed quia natus alieno solo, & ab iis monumentis destitutus, e quibus veritas erui solet.

(a) P. 275.

Sed quoniam ad eam diem elegantius nemo Venetorum gesta latino erat sermone complexus, operique sua debebatur merces: ubi illud Principi & Patribus exhibuit Sabellicus, ducentorum aureorum nummum annuo stipendio donatus est, cautumque Senatus consulto, ut ipsi, quoad viveret, id exsolveretur. (b) Ejus rei auctorem Egnatium habemus libro V. de exemplis illustrium virorum, capite V. pag. 161. (c) Haud erit ab re narrationem hic totam exscribere. Et ut tandem, inquit, a bellicis artibus, eas quae pacis sunt redam, Marcus Antonius Sabellicus testis omnibus esse poterit, quanta semper constantia Veneti hanc ipsam grati animi laudem retinuerint, quae certe meo judicio virtutum omnium laudatissima parens & auctor esse existimanda est. Ille enim externi sanguinis, quum Venetas venisset, variisque in Italia locis summa cum laude latinas literas professus eset, animum tandem adhibuit ad Decadas scribendas, quibus libris res a Venetis gestas, & ab urbis primordio ad suam usque aetatem, ornata imprimis, & eleganter est complexus: quare non dubitavit Senatus DUCENIS AUREIS NUMMIS eum QUOTANNIS, DUM VIVERET, pro egregio hoc ejus munere DONARE. Andreas Ubaldus in Pontici Virunii vita (d) cui levir fuit, relatis rebus a Georgio Pontico, Virunii parente, in Dalmatia strenue gestis, Virunium eundem ait cum Sabellico expostulasse, quod patris eiusdem nulla ab ipso facta esset mentio. Quod autem ad rem nostram pertinet, Ubaldus pergit: ille plus properabat ad DUCENTOS AUREOS ANNUALIS MERCEDIS, quam ad res colligendas memoratu dignas.

b) In Regest. Triumv. rei literar. p. 108.
(c) Edit. Ven. 1554. in 4.

(d) Bonon. ap. Jac. Mont. 1655. in 4.

Haud vero praetermittendum, unum atque alterum fuisse, qui Sabellici historiam in italicum sermonem translatam, publici juris fecit. Prior id aggressus est Matthaeus Vicecomes, eamque italicam anno, si licet divinare, M. D. VII. typis edidit in folio, ita inscriptam, quod italicice referre juvat, ut argumento sit, quanti illa fieri debeat: *Chroniche che trattano de la origine de Veneti e del principio de la Cita, e de tutte le guerre*